

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

DAGNY

TIDNING FÖR
SVENSKA
KVINNORÖRELSEN

UTGIFVEN GENOM FREDRIKA-BREMER-FÖRBUNDET AF FÖRENINGEN DAGNY

N:r 24.

Stockholm den 17 Juni 1909.

2:a årg.

<p>Prenumerationspris: 1/4 år . . kr. 4: 50 1/2 år . . kr. 2: 50 3/4 " " " 3: 50 1/4 " " " 1: 25 Lösnummer 10 öre. Prenumeration sker såväl i landsorter som i Stockholm å närmaste postanstalt eller bokhandel.</p>	<p>Redaktion: Mästersamuelsgatan 51, en tr. Telefoner: Allm. 63 53. Riks- 122 85. — Utgifningstid hvarje torsdag.</p>	<p>Redaktör o. ansvarig utgivare: ELLEN KLEMAN. Mottagningstid: Kl. 11—12. — Sthlm 1909. F. Englund's Boktr.</p>	<p>Expedition och Annonskontor: Mästersamuelsgatan 51, en tr. — Post- och telegrafadress: DAGNY, Stockholm.</p>	<p>Annonspris: 15 öre per mm. Enkel spaltbredd 50 mm. Marginalannons under texten 15 mm:s höjd per gång 10: — Rabatt: 5 ggr 5 %, 10 ggr 10 % 20 ggr 20 %, 50 ggr 25 %. Annons bör vara inlämnad senast måndag f. m.</p>
--	---	--	--	--

Rösträttsmötet i Stockholm.

I dessa dagar samlas i hufvudstaden kvinnor från skilda delar af landet till det första allmänna svenska kvinnorösträttsmötet. I de årligen återkommande centralstyrelsemötena deltaga som bekant endast medlemmar af centralstyrelsen. Det nu anordnade mötet har därför tillkommit i akt och mening att sammanföra de enskilda medlemmarna i de olika föreningarna, hvilka annars icke ha tillfälle att samlas till gemensamma öfverläggningar om den sak som enar dem alla. Den stora anslutningen till mötet visar med

hvilken glädje detta tillfälle till samvaro gripits på skilda håll.

Vi meddela här en afbildning af den flagga, som för framtiden kommer att hissas vid kvinnornas rösträttsmöten. Det är den af fröken Eivor Hedvall komponerade och på Londonkongressen antagna internationella rösträttsflaggan, och att den i dessa dagar icke svajar öfver Idrottsparkens Tennispaviljong beror endast på att den, naturligt nog, ännu icke hunnit förfärdigas. Den är emellertid den gemensamma symbolen, det yttre tecknet, kring hvilket kvinnorna i alla länder komma att samlas i arbete för rösträttsaken, och därför ha vi här, när den icke kunde hissas i verkligheten, låtit dess bild åtfölja omnämmandet af de svenska kvinnornas första allmänna rösträttsmöte.

Vi tro och hoppas, att den inaugurerar en tid då kvinnorna inom kort skola nå det mål, i kampen för hvilket de nu måste öda så mycket arbete och kraft.

Promenaddräcker och Kappor

Vid behof af dessa artiklar rekommendera vi en mycket god mellangre af 1:ma svenska och engelska tyger, solidt svenskt arbete efter bästa utländska modeller. OBS! Med detta goda fabriksats prisbillighet finnes ingen konkurrens.

GUSTAF HOLMBLOMS KAPPAFFÄR, NORRMALMSTORG

Dr. L. M. H. H. H.

Hvarför jag är med i den "borgerliga" rösträttsrörelsen.

Frågan om kvinnornas intressen — och i all synnerhet rösträttsaken — bäst befordras genom kvinnornas gemensamma arbete inom rösträttsföreningen eller genom det arbete, som de genom att ansluta sig till olika manliga politiska partier skulle kunna därinom bedriva, har på senare tider alltmer börjat tråda i förgrunden, och alldeles särskildt sysselsätter denna fråga kvinnorna inom det socialdemokratiska partiet. Nedanstående uttalande, som kommit oss tillhanda från en kvinnlig medlem af sistnämnda parti, utgör ett värdefullt inlägg i frågan, för hvilket vi med nöje bereda rum i Dagnys spalter.

Jag skulle aldrig vilja tillhöra något politiskt parti, som ej hade kvinnans rösträtt på sitt program. Man kan ju tycka, att det för oss socialdemokratiska kvinnor liksom för de till det liberala partiet anslutna vore tillräckligt att arbeta som partimedlemmar och att det för oss vore onödigt att också vara med i en speciell kvinnorösträttsrörelse. Men hur långt skulle vi väl ha kommit, om ej denna senare rörelse funnits? Skulle väl både socialdemokrater och liberaler tagit upp vår rösträtt på sitt program, väckt motioner om den och röstat för den, om ej starka påtryckningar från kvinnorna själfva väckt dem till insikt om att det ej i längden går att utestänga halfva nationen från medbestämmandet öfver dess angelägenheter? Visserligen äro nu två partier vunna för vår sak — att högern skall kunna vinnas tror väl knappast ens den förhoppningsfullaste — och hvad som nu framförallt behöfs är arbete bland kvinnorna själfva — det är agitation, agitation och åter agitation. Riksdagsmännen skola icke få säga, att kvinnornas eget intresse är så ringa, och kunna visa på i årsberättelsen hur mer än en förening minskat sitt medlemsantal. Förut har det i sådana fall varit de slöa och likgiltiga, som lämnat föreningen; skola nu också de, som dock vilja ha rösträtt och som veta hvartill den skall användas, äfven lämna oss? Jag kan icke se annat än att det för dem mer än för de andra är en bjudande plikt att ej öfverge sina medsystrar i deras kamp. Låt vara att ej allt i rörelsen stämmer med hvars och ens åsikter. Skola vi då ej hållre försöka att få det ändradt än att genast draga oss undan och säga, att vi vilja arbeta på vårt håll och ni på ert.

Det är godt och väl att säga, att vi ha förtroende för männen inom vårt parti och äro förvissade om att de skola föra vår sak igenom. Jag undrar emellertid, om hjälpen från det hållet skulle bli vidare kraftig, om vi bara satte oss att med armarna i kors vänta på att männen skulle ge oss rösträtt. Vi måste visa dem, att vi själfva på allvar vilja ha rösträtt; vi måste sätta alla krafter till för att få kvinnorna själfva med. Att af vårt lands nära tre miljoner kvinnor blott omkring 12,000 äro med i rörelsen visar hur mycket arbete som behöfs innan vi kunna tala om en allmän önskan om rösträtt. Här om

någonsin gäller det gamla ordet, att säden är mycken, men arbetarna äro få — är det icke då en dubbel plikt för den, som vet det rätta, att hjälpa till i arbetet? Och vi behövas där alla: den fattiga arbeterskan lika väl som den rika öfverklassdamen. Vi socialdemokratiska kvinnor ha icke rätt att draga oss undan den gemensamma kampen med att säga, att vi vilja verka för att få kvinnorna att ansluta sig till vårt parti och på så sätt verka för vår rösträtt. Men det är en sak att arbeta på kvinnornas anslutning till ett visst politiskt parti, en annan att få alla kvinnor att stå eniga i krafvet på medborgarrätt. Vår rösträtt är för oss för närvarande den viktigaste reform vi önska genomförd, och vägen därtill går säkert lättast genom alla kvinnors sammanslutning och genom påverkan af de olika partierna.

Ingen kraft är så stark som sammanslutningens; det ha vi lärt af de socialdemokratiska männen. Vi alla kvinnor borde ju ha samma mål att arbeta för, vi vilja ha bättre lagar, bättre skydd för alla olyckliga och vanlottade, bättre hem och bättre skolor — vårt mål är ett bättre och lyckligare samhälle för alla som lefva däri. Vi ha nog samma mål, män och kvinnor, men vi tro, att vi också behöfva rätt att arbeta med hvarandra. Och denna rätt få vi ej utan att visa, att vi verkligen vilja ha den, vi skola på vår rörelse kunna tillämpa skaldens ord:

»Begynder som en susen i kornet sommerdag
og ender med en brusen gennem skogenes tag».

Och vårt brusande skall vara så starkt att ingen skall lämnas oberörd däraf; ingen skall kunna säga, att han ej vet hvad vår rörelse är, och ingen skall få säga, att vi ej själfva vilja ha rösträtt.

ESTER BRISMAN.

Kortbref från Köpenhamn.

Om lördagarna är blomstermarknaden på Amager-torv lifligare än eljes. Trots naturens oblidhet ter sig hela torget under vårmånaderna som en grönskande skog af bok- och björkris, som »Amagerkonerne» ha en särskild talang att trolla fram. I dag, då min väg för förbi Absalons staty, erinrar jag mig osökt den lyckade annons för en eller annan kaffesort tidningen innehöll dagen förut. Absalon har där stigit af hästen och sitter i sin pansarskjorta helt gemytlig vid foten af postamentet, inmundigande en väldig kopp kaffe, naturligtvis af rätta sorten. Den vildt stegrande hästen står spak med slokande svans och hängande hufvud och ser afundsjuk ut. På postamentet sitter nämligen just då

jag passerar — väl icke Absalon men — en hel rad kaffenjutande män, gamla och unga. Kopparna äro hederligt stora och kaffet är rykande hett. Hvarifrån ha de fått det?

Alldeles invid statyn midt i marknadsvimlet observerar jag nu en kaffebrun liten vagn med initialerna K. K. K., hvilket är uttydt: »Kiöbenhavns Kvinders Kaffevoagn». En fryntlig man med samma bokstäfver på sin mössa har fullt upp att göra med serveringen. En kopp kaffe med fyra sockerbitar och rikligt med grädde fås här för 8 öre; önskas ett wienerbröd till, blir det 10. Och kaffet har synbarligen strykande åtgång i den kyliga majmorgonen. Vagnen är ej tyngre än att mannen själf kan draga den. Öfver den är ett skyddande segeldukstak utspändt, under hvilket han står torrskodd i det nu begynnande regnet. I en afdelning stå kopparna i rader, en annan rymmer den stora kopparbehållaren, där kaffet hålles varmt af en primusbrännare, och i midten finnas hyllor för brödbrickorna. I ett under vagnen hängande ämbar samlas de begagnade kopparna. Mannen har ett halft öres vinst per kopp och dessutom 18 kr. i veckan med en tjänstgöringstid från 8 f. m. till 6 e. m. Vagnen kostar 800 kr., och Köpenhamn har nu fem sådana utstationerade på olika salutorg. Om företaget lönar sig? Han småler och visar på de tillströmmande kunderna. »Madamer» från det närliggande fisktorget, bärare, droskkuskar och springgossar begagna sig flitigt af tillfället att få sig en varm dryck. Dessa upplysningar som gåfvos mig i hast »mellan kopparna» stämde mig så mild för dessa K. K. K.-vagnar, att jag föll i en stilla undran om icke ett dylikt företag kunde åstadkommas i mitt kära hemland. De förträffliga stillastående mjölkautomaterna »gingo icke», men dessa ambulerande vagnar skulle bestämdt ha bättre framgång. Visserligen börjar kaffetären nu få lika många vedersakare som alkoholen, men här är ju icke fråga om att enbart lifnära sig med kaffe. Och om mänskligheten behöfver stimuleras, är då af två onda ting icke kaffet att föredraga framför spriten? Det är icke fullt säkert, att ambulerande varmmjölksvagnar skulle bära sig lika bra, annars vore det värdt ett försök i de mindre städer, där en fast automat skulle visa sig föga fördelaktig. Det är ju alltid så, att när man i ett främmande land träffar på ett praktiskt, människovänligt företag, skulle man vilja öfverflytta det till sitt eget.

Ännu populärare om möjligt än kvinnornas kaffevagnar är det sedan rätt många år långt nere på Vimmelskaffet fungerande »Kvindernes Kökken». En trappa upp finner man här ett större matrum, ett frukost-, ett kaffe- och ett tidningsrum. Icke sällan äro alla dessa rum vid frukost- och middags-tider öfverfyllda, och det blir då att stå och vänta på plats vid ett bord. Stadiga stamgäster här äro butiks- och kontorsfröknar, men äfven resande såväl damer som herrar besöka i allt större ut-

sträckning denna lokal. Ty fördelarna äro ganska många.

Serveringen är rask och skötes af unga flickor, som icke taga emot drickspengar, maten är god och riklig och därtill häpnadsväckande billig. Vid dörren är dagens matlista anslagen, och den som icke finner sina favoriträtter på middagens meny kan — om han kommer i rätt tid — af frukosträtterna sammanställa en matsedel alldeles efter sin smak. Middagen, bestående af två rätter mat, serveras för 50 öre. Öfriga rätter variera mellan 40, 30 och 20 öre, en kopp kaffe med bröd kostar 15 öre. När man lämnar det blomsterprydda bordet och nickar sitt tack åt den tjänande systemen för att vid kassan betala sin löjligt anspråkslösa räkning, har man en känsla af att nästan ha begått något slags orätt, därför att man ätit sig mätt på enkel och sund kost för en så ringa penning. Just i större städer där det finns godt om arbetande och löntagande unga flickor, som få lefva på själfskaffning — hvilket ofta betyder på svält — bör en så beskaffad prydlig och billig matlokal kunna räkna på en tacksam publik. Hvilken lifsuppgift för en driftig och om-tänksam husmoder!

Icke särdeles långt från »Kvindernes Kökken» i Dyvekes gamla gård vid Amagertorv har »Kvindelig Læseforening» sina lokaler. Öfver gården två trappor upp finner man här först boklånerummet, därnäst garderob, en större tidningssal med alla världens tidningar, ett lugnt konversationsrum samt två ytterst trefliga läsrum. En trappa ned har på senare tiden inrättats ett par små vänt- och samtalsrum och en större telokal.

Här är således sörjdt både för kroppens och själens behof, hvilket kommer väl till pass för den ständiga ström af människor, hvilka ofta ända från landet komma hit för att utbyta sina böcker mot nya ur det rikhaltiga lånbiblioteket och därvid stämma möte med någon bekant för att få sig en pratstund vid tekoppen. Det är åtskilliga förmåner som komma medlemmarna till del för deras 10 kronors årsafgift. Utom fritt begagnande af böckerna på läsrummen och hemlån af böcker, förnyade hvar fjortonde dag, få de biljetter till nedsatt pris till åtskilligt, tafvelutställning, bad, panoptikon, Det ny Teater o. s. v.

I många former trifs, som man ser, den kvinnliga företagsamheten i Köpenhamn och, glädjande att säga, med samma framgång öfverallt.

ST. GRAVE.

Våra ärade läsare

uppmanas vördsamt att ifrigt verka för DAGNYS spridning genom värfvande af nya prenumeranter.

Kvinnliga yrkesidkare i Göteborg.

III.

Svea Brunius.

Göteborg är en stad, där man i allmänhet icke förhastar sig. Andan är, som känt, öfvervägande konservativ, och allt nytt betraktas med en viss mistro. Det vill därför en icke alldeles vanlig energi och företagsamhet till för att starta något nytt i Göteborg — allra synnerligast för en kvinna. Man behöver endast kasta en blick i den nyttiga

publikationen »Kvinnligt yrkesregister» för att se hur långt Stockholm står framför Göteborg beträffande kvinnliga yrkesutöfvare. Det finns ingen som helst proportion mellan deras antal och folkmängden i öfrigt i de båda städerna.

Den 1 september 1906 startade fröken Svea Brunius någonting för Göteborg alldeles nytt — dess motsvarighet är väl närmast Tjäders byrå i Stockholm — den s. k. Svea-Byrån.

Byrån har flera olika afdelningar. Den omfattar nämligen Uthyrningsbyrå, Platsanskaffningsbyrå, Kommissionsbyrå, Ilbudsexpedition och Annonnsbyrå.

Afdeln. I anvisar kostnadsfritt våningar och rum, affärslokaler och sommarnöjen, förmedlar inackorderingar i hem och pensionat i Göteborg och landsorten samt anskaffar hyresgäster till möblerade och omöblerade rum mot billigt arvode.

Afdeln. II anskaffar och förmedlar platser åt dugliga biträden för kontor, lager och butiker samt värdinnor, sällskapsdamer, hushållerskor och jungfrur.

Afdeln. III. förmedlar köp och försäljning af fastigheter, tomter och egendomar, ombesörjer förtullningar och inkasseringar samt distribuerar tidningar, tidskrifter, reklamkort och mera sådant.

Afdeln. IV tillhandahåller velocipedbud, gångbud och kärrbud inom och utom staden med fastställd taxa.

Afdeln. V emottager annonser till alla svenska tidningar. Konstnärliga annonser utföras och råd och hjälp lämnas vid val af tidningar och annonseringssätt.

Annonnsbyrån är så att säga fröken Brunius' skötebarn. Redan vid 18 års ålder anställd som föreståndarinna vid tidningen Hvar 8 Dags annonsexpedition, har hon förvärfvat sig stor erfarenhet på detta område och sköter fortfarande från Svea-Byrån annonsexpeditionen för Hvar 8 Dag.

Så företager fröken Brunius fyra gånger om året resor till Stockholm för att avsluta kontrakt med Hvar 8 Dags större annonsörer, biträda dem med råd och upplysningar beträffande klokaste och förmanligaste val af klichéer, text och plats för annonserna, och lär hon på detta område vara alldeles ovanligt fyndig och omdömesgill. Dessutom står hon icke enbart på sin tidnings sida utan söker rättvist tillgodose äfven annonsörernas fördel. Denna redbarhet uppskattas naturligtvis och tillskyndar den kvinnliga agenten ett stort förtroende.

Sedan den 1 maj i år utger fröken Brunius »Svea-Byråns hyres- och platslista», hvilken hvarje vecka utdelas gratis i 1,000 exemplar.

Men äfven utanför de egna affärernas område är fröken B. verksam. Så var hon en af dem som tog initiativet till bildandet af Kvinnliga kontoristförbundet i Göteborg. I denna Förenings Sjuk- och Understödsfond — efter henne kallad Svea-Fonden — är hon ordförande.

Att vara rik på initiativer anses ju för en värdefull egenskap. Måhända har fröken B. denna som ett arf efter fadren, den kände uppfinnaren civilingeniör Hakon Brunius, som ailed 1902.

Den utveckling Svea-Byrån nått efter en tillvaro af endast 2½ år visar tydligt både att den behöfdes och att den anlitas. Redan nu sysselsätter den förutom den kvinnliga chefen en personal af två damer, en herre, månadskarl och flera springpojkar.

MARIA HOLMSTRÖM.

Ett sommarminne.

Det är ett långt, hvitt hus med tjocka stenvägg, den korta gafvelsidan står nästan nere i sjökanten, endast en sandgång ligger mellan dess grundmur och strandstenarna. Midt för gafvelsidan några famnar ute i vattnet ligger en vågbrytare, byggd af kraftiga stenblock, den

värnar det hvita huset, när sjön går hög. Ty det är en sjö som kan kasta vågor och skum ända upp mot gafvelkrönet.

Den sjön är en underbar sjö. Opalfärgad, stilla drömmar den i ljusa somrardagar, den mörknar i azur

Pröfva
Gahns

NORMAL

Skrif- & Kopie-Bläck

Flyter lätt, kopierar utmärkt, bildar ej botten-sats, är mycket hållbart och angriper ej pennan.

under drifvande strömoln, den skiftar i solnedgångar i orange, violett och purpur, och den ligger trolskt vit i månstrålarna. Den gåckar med hånande hägringar, den är nyckfull och ombytlig, lugnt fager, förrådiskt svallande. Jag har sett den svartgrön med jagande skumkammar på vältrande jättevågor, och jag har hört den dåna som hafvet. Jag har hört den hviska i stilla sommarnätter — ömt, mildt söfvande. Det är en underbar sjö.

Bortom det hvita huset, där stranden höjer sig vid sjön, ligger en äng. Löfträden stå i dungar, gräset är friskt och grönt. Det är de hvita fjärlarnas äng. De fladdra och dansa i solskenet, hundraden och hundraden. Himlen är blå och sjön är blå.

Bakom sjön och ängen ligger ett berg. Det stiger i sträckningar med bälten af skog, med fält och ängar, med hus och gårdar. Det stiger med öppnande vyer öfver den underbara sjön och öfver en stor, vid slätt med byar och hvita kyrkor. Breda vägar gå upp öfver berget. Granskogen blånar.

Därnere, nära det hvita huset, finns också en skog af björkar, höga och hvitstammiga. Stigarna korsa hvarandra, dagern är dämpad under det gröna bladfloret, stammarnas hvita näfver lyser i plötsliga ljusreflexer. Där är mycket tyst.

I det hvita huset bo många människor. De komma dit för att se den underbara sjön, de hvita fjärlarna, det stora berget. Och när de ha sett allt detta en sommar — känt det, njutit det — så komma de igen en nästa sommar. Mest är det väl sjön, som lockar och trolltager, man måste tillbaka för att se om den verkligen finns, ty för minnet blir den snarast som en osannolik dröm. Men den *är* där och trollbinder på nytt.

På vindsgafeln, som vetter mot sjön, ligga två rum, de äro långsmala, med brutet tak. I ett af de rummen skall du bo. När du öppnar dörren har du fönstret midt för på den smala kortväggen — och utanför fönstret sjön, som är så underbar att den knappast finns. Den ligger utanför och därnere, men det är som om den fyllde hela rummet. Sjö och himmel, alldeles inpå dig, du kan nästan ta tag i detta strålande, solblå, opalskiftande, solnedgångslysende.

Många ha bott här som du känner. Heidenstam tog ett af gafvelrummen i besittning, medan Naddö iordningställdes. Förleden sommar hade professor Teodor Lundberg där sin ateljé, i ett annat af vindsrummen diktade Ellen Lundberg, f. Nyblom. Huck Leber, som år efter år kommit igen till de hvita fjärlarnas äng och sjön som han älskar, bodde äfven däruppe. Hugo Öberg har också funnit vägen till det hvita huset. Många flera att icke nämna.

Nu vet du nog redan, att sjön är Vättern och berget Omberg, men du vet kanske icke att det hvita huset är Borghamn. Res dit, och du för med dig hem ett underbart fagert sommarminne.

EEA.

Till våra svenska rösträttsföreningar.

För nedanstående upprop, som tillställts oss, bereda vi med nöje plats.

Kvinnorörelsen i vårt land går nog sakta och säkert framåt, fastän det stundom för den entusiasmerade, varmt ifrande rösträttskvinnan synes gå väl *långsamt*.

Hvad kunna nu vi rösträttskvinnor göra för att påskynda farten, för att väcka de sofvande, intressera de ligkiltiga, uppelda de kallnande, stödja de trossvaga, för att gifva ny kraft åt de arbetströtta?

Ack, sätten äro ju flera, men jag vill särskildt påpeka och fästa mina läsarinners uppmärksamhet vid *ett* af de *många*.

Pressen är en af nutidens största makter, och ett väl redigeradt, målmedvetet, klokt, sansadt, upplysande, lärorikt, praktiskt, men ändå ideellt anlagdt tidningsorgan kan bättre än något annat till buds stående medel fylla de olika kvinnornas mången gång vidt skilda kraf.

Vi måste, med ett ord, arbeta på att sprida Dagny, först och främst till alla rösträttskvinnor, våra medsyststrar i striden för fulla medborgerliga rättigheter, och sedan vidare ut till dem som ännu icke fått blicken öppnad för det berättigade krafvet på allmän rösträtt för kvinnor lika som för män.

Det vore väl skam om inte vår kvinnorörelse skulle mäktat uppehålla ett eget pressorgan och stor förlust för vår sak om inte tidningen rönt den uppmuntran genom prenumeration och andelsteckning, utan hvilket den omöjligt kan vinna den ekonomiska bärkraft, som är nödvändig för dess bestånd och vidare utveckling, resulterande i intressanta, upplysande, medryckande, väckande och värmande artiklar.

Således — låtom oss komma öfverens om att arbeta på att sprida Dagny hvar och en i sin stad — eller med andra ord — förening.

För hvarje nytt företag, som startas, måste det arbetas — låtom oss nu göra det för Dagny!

Kunde det ej i hvarje rösträttsförening väljas ett par tre medlemmar, som särskildt hade på sitt program att arbeta för och sprida Dagny till både meningsfränder och icke meningsfränder, det senare kanske lika viktigt som det förra.

Kvinnor med "god råd" kunde ju lika väl glädja sina vänner med en årgång af Dagny som, någonting annat, mindre värdt, det finns många sätt att göra proselyter, och detta vore kanske icke ett af de sämsta.

Må vår tidning Dagny både genom stödet af vårt intresse och vårt pekuniära deltagande växa sig allt starkare och framgångsrikt till allt större kretsar sprida våra idéer för att i en icke allt för aflägsen framtid hjälpa att föra oss fram till seger i vår sannerligen stora och rättvisa sak.

Gefle den 6 juni 1909.

SIGRID HOFREN.

DRICK CIDRIL! AKTIEBOLAGET CIDRIL
— I GEFLE —

Bästa alkoholfria äppledryck. — Absolut ren naturprodukt. Telegramadr. "CIDRIL". Tel. 1899, 1898

Ordförande i lokalafd

Fru Lizinka Dyrssen.
Ordf. i Stockholms F. K. P. R.

Fru Frigga Carlberg.
Ordf. i Göteborgs F. K. P. R.

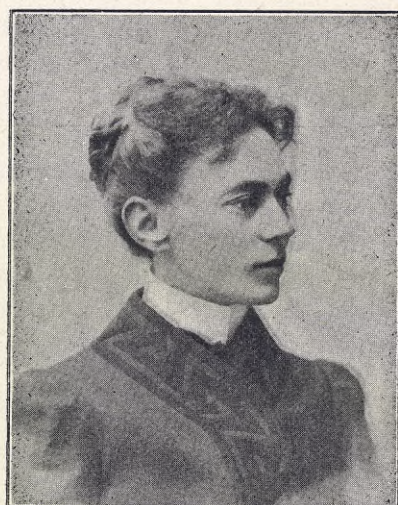
Fru Klara Lindh.
Ordf. i Gefle F. K. P. R.

Fru Ellen Hagen.
Ordf. i Uppsala F. K. P. R.

Fröken Valborg Olander.
Ordf. i Faluns F. K. P. R.

Fröken Jenny Wallerstedt.
Ordf. i Linköpings F. K. P. R.

Fröken Elin Wahlqvist.
Ordf. i Sundsvalls F. K. P. R.

Fru Augusta Tonning.
Ord. i Ronneby F. K. P. R.

Fröken Sigrid Kruse
Ordf. i Karlskrona F. K. P. R.

Med anledning af kvinnorösträttsmötet i Stockholm meddela vi här p
Tyvärr har samlingen icke blifvit s

elningar af F. K. P. R.

Fru Kristina Borg.
Ordf. i Hälsingborgs F. K. P. R.

Doktor Gulli Petrini.
Ordf. i Växiö F. K. P. R.

Fru Maja Strandberg.
Ordf. i Västerås F. K. P. R.

Fröken Kerstin Wall.
Ordf. i Visby F. K. P. R.

Fru Hilma Runbäck.
Ordf. i Kalmar F. K. P. R.

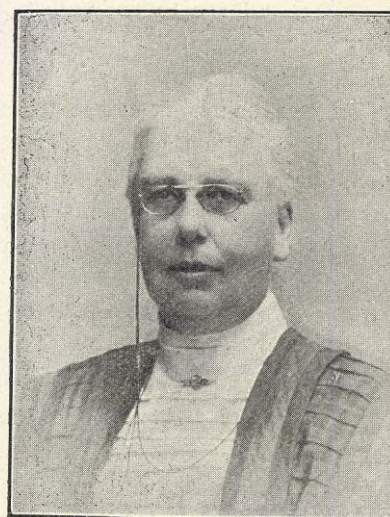
Fröken Signe Wollter.
Ordf. i Trollhättans F. K. P. R.

Fru Anna Thunborg.
Ordf. i Ljusdals F. K. P. R.

Fru Axeline Virgin.
Ordf. i Vaxholms F. K. P. R.

Fru Andriette Florén.
Ordf. i Mariestads F. K. P. R.

trätt af ordförandena i flertalet af de större rösträttsföreningarna.
fullständig som önskligt varit.

Litteratur.

Skiljas. Af Christina Nilsson. Alb. Bonniers förlag, Stockholm, 1909.

För en författarinna af Christina Nilssons typ ligger framför allt styrkan i att noga känna sin egen begränsning. Hennes förmåga att lefvande återge en miljö, i hvilken hon är fullt hemmastadd — ramen hvarinom bonden, landtarbetaren, drängarna och pigorna, strykaren på landsvägen och slöddret i stadsgränderna röra sig — åstadkommer verklig och god konst, som man är henne i hög grad tacksam för. Man förstår hur förtrogen hon är med dessa människor, hon har sett dem, talat med dem, känt dem. Så i detalj, på kornet, äro de tagna. Samtalsspråket, ofta stark provinsdialekt, är dråpligt. Författarinnans goda öra och skarpa iakttagelseförmåga firar här verkliga segrar.

Faran för författarinnan är emellertid att understundom vilja mera än hvad denna säkra och om iakttagelseförmåga vittnande skildringskonst medgifver. De tecknade figurerna få då, under den tydliga afsikten att pejla dolda själsdjup, något "gjordt", ofta sentimentalt. Man tror icke längre så obetingadt på dem, man nödgas till och med till en viss grad tvifla på deras identitet. Till all lycka är detta emellertid endast undantagsvis förhållandet, och man läser med nöje de goda folkskildringar hon ger.

"Skiljas" består af en samling berättelser, af hvilka den första, "När vägarna måste skiljas", väl gifvit boken dess namn. Den förträffliga skildring af huru det ser ut "till Lars Måns", som där förekommer, är en af dem, i hvilka Christina Nilsson är mästare. Mor Lars Måns själf är tagen på kornet i tal och låter, och af den hastiga skissen får man väl reda på hur det gick till på den gården. Själva historien om Sven Holmberg och hans hustru hör däremot till det, som Christina Nilsson icke fullt märkar med. "Ett skämt" och "Glimtar i mörkret" äro två präktiga teckningar; särskildt den senare, med bilden af gjutaren Henning, hör till de bäst lyckade i samlingen. Ett fullkomligt litet mästerverk är "Striden om en kvast". Herr Brogren och hans morgontoalett, den gamle ryktaren, den munvige, uppnäste vaktpojken, hela gårdsinteriören, kvasten, herr Brogrens lydnad kräfvande husbondeära, Jeppas tjuriga envishet, allt är briljant skildradt. "Förspildt nit" är äfven en liten mästerlig bit, Jon Tratt och enögde Pelle såväl som skraddare Alm samt hela situationen äro gripna direkt ur själfva hvardagsverkligheten. "Ett hjonelag" står icke heller tillbaka för de två förutnämnda berättelserna, Jesper "Lumps" Mätta är icke någon hopkonstruerad litterär figur utan en gammal kvinna ur lefvande lifvet. Sådant det lifvet nu är!

Af de öfriga berättelserna förtjäna särskildt att nämnas "Sorg" med sin ypperliga teckning af den stackars vanskapade Liselotte och den vackra system, som blifvit så fin inne i staden, samt af Liselottes afundsjuka, hennes fula skadeglädje och hennes stora, gripande kärlek till den gamla utslitna modern.

Christina Nilsson har med denna sista samling berättelser ännu en gång visat hvilken verkligt god folkskildrare hon är.

Women's suffrage in many lands. Af Alice Zimmern. Med förord af Mrs Chapman Catt.

Vid genomläsningen af den till formatet lilla, men ganska digra bok, på hvars gula pärmar står med stora, svarta typer tryckt *Women's suffrage in many lands*, fraperas man, såsom alltid, när man numera ägnar rösträttsrörelsen vare sig en hastigare tanke eller ett noggrannare skärskådande, af den imponerande utsträckning denna rörelse vunnit öfver hela världen. Den redogörelse för rösträttsrörelsen i de olika länderna, som Alice Zimmern med sin bok ger, är ju äfven genom sitt ämnes uppställning i speciell grad ägnad att just framhålla rörelsens utsträckning och dess internationella karaktär. Den lämnar klara och utredande historiker öfver dess uppkomst, utveckling och nuvarande läge i de tjuogoett länder, där rörelsen ledt till organiserade sammanslutningar. Af dessa hade sexton, när boken skrefs, anslutit sig till den Internationella Röst-rättsalliansen. Som bekant har alldeles nyligen vid kongressen i London ytterligare två länders nationalföreningar, Frankrikes och Belgiens, ingått i alliansen.

"Women's suffrage in many lands" utmärker sig för en korrekthet i uppgifter, hvilken man icke alltid påträffar, när det gäller fakta och förhållanden i främmande länder. Den är en sällsynt god uppslagsbok vid studiet af den stora, internationella kvinnorösträttsrörelsen och kan rekommenderas på det allra bästa. Den kommer inom kort redan ut i sin andra upplaga. I redogörelsen för Sverige komma då att inflyta riksdagsbesluten för i år, hvilka ännu icke förelågo då boken trycktes. Det är att önska att den förträffliga boken inom kort må utkomma i svensk öfversättning.

E. K-N.

Program för sommarkurserna i Uppsala den 16—30 augusti.

Sommarkurserna i Uppsala taga sin början måndagen den 16 aug. kl. 1 e. m. då professor H. Schück i universitetets aula håller en offentlig — äfven för icke kursdeltagare afgiftsritt tillgänglig — föreläsning om "Universitetens uppkomst". Föreläsningar och öfningar taga där-efter sin början tisdagen den 17 kl. 9 f. m. och fortgå alla söckendagar från kl. 9 f. m. till kl. 3 e. m. till måndagen den 30 kl. 12 m., då avslutning äger rum. Från och med den 18 reserveras i regel eftermiddagarna för diskussioner, förevisningar, samkväm samt praktiska öfningar. Vissa föreläsare anordna äfven för åhörarne samtal om föreläsningens ämnen, hvilka enligt tillkännagifvande under föreläsningarna och anslag å "svarta taflan" i universitetets vestibul hållas kl. 7 e. m. Bland de diskussioner, som planerats, kan nämnas en "Om rashygien", hvilken

inledes af professor V. Hultkranz. Föreläsningar af universitetets och stadens sevärdheter under ledning af lärare och tjänstemän anordnas samt på söndagarna utflykter till märkligare orter i Uppsalas närhet.

Kurserna avslutas i *Universitetets aula* måndagen den 30 aug. kl. 12 middagen med en offentlig föreläsning af professor G. Hedin om "Ämnesomsättningen hos djur och växter".

Under tiden för kurserna anordnas i universitetshuset *utställning* af litteratur, hvilken i samband med föreläsningar och öfningar af vederbörande lärare och föreläsare rekommenderas, samt af böcker och planscher lämpliga för spridning bland folket. En utställning af modern konst är äfven förberedd och hopp finnes om dess realiserande.

Allmänna kort, d. v. s. kort, gällande för alla föreläsningar, praktiska kurser och förevisningar tillhandahållas såväl före som under mötet å *Sommarkursernas byrå*. Afgiften för dessa kort — 10 kronor — erlägges vid anmälan. Man och hustru, som samtidigt anmäla sig såsom deltagare, erhålla hvar sitt inträdeskort mot samma afgift som en person. De ordinarie deltagarne, d. v. s. de som löst allmänna kort, erhålla vid mötets början medlemsmärken samt timplan.

Det är önskligt, att deltagarne så fort ske kan, hälst redan vid anmälningen, uppgifva i hvilka kurser de ämna deltaga.

Särskilda kort, gällande till hvarje *särskild föreläsningstimme*, som ingår i någon af kurserna, säljas under kurserna dels å Sommarkursernas byrå, dels af vaktmästare vid universitetshuset och kosta 50 öre. Tages kupongbok innehållande 5 sådana kort, blir priset härför 2 kronor.

Kursdeltagare kunna erhålla bostäder genom sommarkursernas kvartermästare till ett pris af 4—6 kr. i veckan. För detta pris ingår städning, hvaremot sänglinne, handdukar och servietter böra medtagas; skall äfven sådant tillhandahållas, höjes priset efter öfverenskommelse.

Nedsättning i biljettpris har beviljats med $33\frac{1}{3}\%$ rabatt å gällande enkla biljettpriser på samtliga af Stockholms Rederi A.-B. Sveas båtar (Stockholm—Södra Sverige) vid resa till och från Stockholm under tiden 7 aug.—8 sept., med 25 % rabatt å ångarne Dagmar, Göta och Norrköping samt med $33\frac{1}{3}\%$ rabatt å ångarna Fyris I, Fyris II och Nya Uppsala. Goda utsikter finnas dessutom för liknande prisnedsättning å de flesta andra båtar, särskildt Norrlandsångarne, hvarom meddelande längre fram lämnas i tidningarne. För erhållande af prisnedsättningen erfordras *särskildt* legitimationskort, som på begäran tillsändas anmälda deltagare från Sommarkursernas byrå.

Fullständigt program för kurserna erhålles från Sommarkursernas byrå, Uppsala.

Notiser.

Lärokurs för arbetsstugelärarinnor. En lärokurs för föreståndarinnor och lärarinnor, anställda vid arbetsstugor, kommer att af centralkommittén för Stockholms arbetsstugor anordnas under september månad i Adolf Fredriks arbetsstuga. Kursen kommer att ledas af en föreståndarinna,

och undervisning i specialämnen meddelas af olika lärare och lärarinnor. De ämnen, hvori undervisning lämnas, äro skradderi, korgmakeri, småslöjd, borstbinderi, bast- och spånarbete samt — som nyheter för året — spetsknyppling och stolflätning.

Kurserna upptaga på sitt program diskussionsaftnar. Kursdeltagarna få vidare tillfälle att studera en större, i enskild ägo i Stockholm befintlig modellsamling. Som det vid arbetsstugorna är en princip att så vidt möjligt undvika ensidig upprepning i arbetet, mottagas med glädje alla nyheter, som kursdeltagarna eventuellt medföra.

Deltagare från Stockholm erlägga en afgift af 20 kr., hvaremot kursen är afgiftsfri för deltagare från landsorten. Omkostnaderna för densamma bestridas dels af ett anslag från Lars Hiertas minne, dels af afkastningen från fru Retzius' fond för lärokurser och den Söderströmska fonden för landsortens arbetsstugor.

Föreningsmeddelanden.

Förening för kvinnans politiska rösträtt är bildad i Torsåker efter föredrag af fröken Anna Sundbom från Gefle. Föreningen, som är den 144 i ordningen, har anslutit sig till Landsföreningen.

Röda korsets kvinnoförenings möte i Stockholm ägde rum sistlidne fredag och lördag. Förhandlingarna leddes af fru L. Dyrssen. Ombud för 38 lokalföreningar hade funnit sig. Ordföranden öppnade mötet med ett kortare hälsningstal, hvarefter öfverstelöjtnant Torsten Rudenschiöld höll ett föredrag om "Hufvuddragen af Svenska Röda Korsets uppgifter och verksamhet i fred och krig". *Samarbetet mellan centralföreningen och lokalföreningarna* blef därefter föremål för diskussion.

Mötet uttalade enhälligt sin önskan, att nya möten måtte anordnas samt att möten skulle hållas hvar tredje år, hvarannan gång i Stockholm och hvarannan i landsorten.

Frågan om huru skulle förfaras med *Röda korsets förråd och pengar*, i händelse lokalafdelning upphörde, blef äfven föremål för liflig diskussion. Man slutade med att uttala sig för att styrelsen till nästa årsmöte skulle framlägga förslag till ändring af stadgar i den riktning, som antydts under diskussionen. På aftonen var supé anordnad på Skansens Högloft för omkring 120 personer.

På lördagens f. m. talade prof. J. Åkerman om "Kvinnoföreningens fredsverksamhet," hvilket framkallade en stunds diskussion. Därefter följde för mötesdeltagarna förevisning af Röda korsets sjukhem samt af kvinnoföreningens depå.

Kl. 5 på e. m. hade hertigparet af Västergötland mottagning i sitt palats å Djurgården för deltagarna i mötet.

Förbundet af Sveriges Kristliga Föreningar af Unga Kvinnor håller konferens i *Kristianstad* 16—20 juni. Programmet kommer att upptaga föredrag och diskussioner öfver olika ämnen, såsom "Den kristna kvinnan och vår tid", "Några drag ur vår tids litteratur", "Kristlig kvinnlig kärleksverksamhet i vårt land", "Karaktärsdaning", "Inbjudnings- och yrkesmöten" m. fl. Hvarje dag inledes med bibelstudium under ledning af pastor Sam Thysell. Bland talare nämnas för öfrigt fröken Elin Rydberg, fröken A. Roos, fröken B. Dickson och fröken S. Netzel. Utfärd anordnas till någon vacker plats i omgifningen. Allmänheten inbjudes till konferensen. Anmälan sker till Förbundets af K. F. U. K. Expedition, Brunnsgratan 3, Stockholm C.

Frågor och svar.

Hvar kan man prenumerera på Dagny?

I landets alla postanstalter och boklädor kan man beställa huru många ex. som helst.

Skall man alltid prenumerera å dessa ställen?

Ja, ifall man önskar endast 1, 2, 3 eller 4 ex. skall man alltid göra det.

Hvad kostar Dagny i postanstalter och boklädor?

Dagnys postprenumerations- och boklädspris är kr. 4:50 för $\frac{1}{1}$, 2:50 för $\frac{1}{2}$ och 1:25 för $\frac{1}{4}$ år.

Hvilka villkor erhålla prenumerantsamlare å Dagny?

Den, som samlar minst 5 prenumeranter, erhåller en provision af kr. 1:— för hvarje helårs-, 50 öre för hvarje halfårs- och 20 öre för hvarje kvartalsprenumerant.

Huru skall man förfara för denna provisions erhållande?

Sedan man samlat *minst* 5 prenumeranter, går man tillväga på ett af följande sätt:

- 1) **Antingen:** Genom insändandet af prenumerationsafgiften med afdrag af provisionen beställer man det behöfliga antalet ex. (hur många som helst, men *alltid minst* 5) direkt från Dagnys exp., Stockholm, som under samlarens adress i ett och samma paket sänder *alla* beställda ex. Samlaren har då att ombesörja utdelningen till de samlade prenumeranterna.
- 2) **Eller:** Man prenumererar å närmaste postkontor (*ej* annorstädes) för de samlade prenumeranterna, detta under hvars och ens adress, begär kvitto å samtliga erlagda afgifter, tillställer oss detta kvitto, då vi omgående pr postanvisning sända samlaren den stadgade provisionen.

Hvar, och till hvilket pris kan man nummervis lösa Dagny?

I städernas tidningskontor och cigarraffärer samt hos Dagnys kommissionärer i landsorten. Pris 10 öre pr nummer.

Alla skrivelser rörande expeditionen adresseras:

**DAGNYS EXPEDITION,
STOCKHOLM.**

Annonsförmedlare,

pålitliga och välrekommenderade,

önskas för Dagny såväl i landsor-

ten som hufvudstaden. Anmälan å

**DAGNYS EXPEDITION,
Mästersamuelsgatan 51, Stockholm.**

Rösträttslitteratur:

Skrifter utgifna af Centralstyrelsen i Landsföreningen för kvinnans politiska rösträtt:

N:o I, Till regeringen från svenska kvinnor ingifna skrivelserna i Rösträttsfrågan 1905—1906.....	—:50
" II, Gustaf A. Aldén: Hvilka svenska kvinnor äga kommunal rösträtt? (pr 1,000 ex.)	6:—
" III, Mathilda Staël von Holstein: Målsmanskapet och kvinnans ställning inom äktenskapet enligt gällande svensk rätt	—:50
" IV, Anna B. Wicksell: Om kommunal rösträtt för gifta kvinnor	—:10
" V, Lydia Wahlström: Statsintresset och kvinnans rösträtt	—:40
" VI, Partiuttalanden i kvinnornas rösträttsfråga.....	—:25
" VII, K. A. Sheppard: Kvinnorösträtten på Nya Zeeland.....	—:40
Ann Margret Holmgren: Strödda intryck från den Internationella kvinnorösträttskongressen i Köpenhamn.....	—:10

Föreningens för kvinnans politiska rösträtt i Stockholm flygblad:

N:o 1, Natanael Beskow: Till frågan om kvinnans politiska rösträtt	—:05
" 2, Anna Whitlock: Bör den svenska kvinnan erhålla politisk rösträtt?	—:10
" 3, Hilma Borelius: Hvarför är motståndet mot kvinnans politiska rösträtt oberättigadt?.....	—:10
" 4, Lydia Wahlström: Principerna för kvinnans rösträtt	—:10
" 5, Anna Whitlock: Hur bör den svenska kvinnan bereda sig för den politiska rösträtten?	—:05
" 6, Lydia Wahlström: Lärdomar af den kvinnliga rösträttsrörelsen	—:10
" 7, Några manliga inlägg i den kvinnliga rösträttsfrågan	—:15
" 8, Lydia Wahlström: Högerkvinnorna och den nuvarande situationen	—:05
" 9, Sofi Lindstedt: Hvarför böra religiöst övertygade kvinnor ansluta sig till rösträttsrörelsen	—:05

Minneslista

Georg Stjernstedt: Den svenska kvinnans rättsliga ställning.....
(—:75) —:60

Gustaf A. Aldén: Svenska kvinnans kommunala rättigheter och skyldigheter

Lydia Wahlström: Den svenska kvinnorörelsen

Ragnhild Modin: Bröllopet på Ensillre

Hilda Sachs: Kvinnornas rösträtt. Svar till herr Adolf Hallgren

Anna Kleman: Kvinnans medborgarrätt

Karl M. Lind: Kvinnornas rösträttskraf

Ofvanstående flygblad och broschyrer kunna rekvireras från F. K. P. R:s i Stockholm expedition Lästmakaregatan 6, Stockholm, som hålles öppen hvarje dag kl. 3—5 e. m. samt dessutom onsdagar kl. 7—8 e. m.

Vid rekvisition af minst 100 ex. af flygbladen n:ris 1—8 lämnas 25 proc. rabatt.

Kvinnliga Juridiska Byrån, Wallingatan 12.

Kontorstid kl. $\frac{1}{2}$ 10—4. Utför alla slags juridiska uppdrag. A. T. 18336.

Värmlands EDA

VATTENKURANSTALT och JÄRNKÄLLA.

Säsong: 10 Juni—30 Aug. Beläget 6 km. från Charlottenbergs järnvägsstation i en af Värmlands vackraste bergs- och skogstrakter med utsikt öfver älf och sjö.

Förträffliga gyttebad, tvålmassage, tallbarr-, kolsyre- och saltbad. Särdeles gynnsamt belägen plats för sol- och sandbad. Sjukgymnastik och massage. Godt bord. Rum fr. 1 krona till högre pris. Mat 2:50 kr. pr dag. Prospekt och närmare upplysningar erhållas af Doktor Gustaf Grill. Adress: Värmlands Eda, Charlottenberg.

Fredrika-Bremer-Förbundet: Drottninggatan 54.

Rikstel. 27 62. Förbundets byrå öppen 11—4. Allm. tel. 48 16.

Fredrika-Bremer-Förbundets Sjuksköterskebyrå: Tunnelg. 25.

Rikstel. 68 98.

Allm. tel. 82 11.

PLATSSÖKANDE.

(Platssökande få sina annonser införda i Dagny för halftva priset eller 7½ öre pr mm.)

Kvinnlig studerande (priv., lat B.), önskar under sommaren mot fritt vivre läsa med ett par barn i treffligt hem, helst nära mindre badort. Svar till "Bibliotek", Linköping p. r.

Ung, språkkunnig lärarinna med de bästa rek. söker till hösten plats i familj. Äfven sommaren- engagement antages. Svar till "Undervisningsvan", Gnesta p. r.

Ung flicka, som aflagt realskole-examen och genomgått 3 månaders slöjdcurs, önskar i augusti plats i familj, helst på landet, att undervisa mindre barn i vanliga skolämnen jämte engelska och tyska. Är äfven villig att, om så fordras, meddela de första grunderna i musik. Svar emotes före den 20 juni till "Elsa", Mariannelund p. r.

Folkskollärlarinna med goda betyg samt något kunnig i tyska och engelska språken önskar plats som lär. i familj 19 juni -31 aug. samt 5 okt.-31 okt. eller någon del af denna tid. Svar till "A.", Heljarp p. r.

Undervisningsvan musikalisk lärarinna söker plats för läsalet. Barnkär. Svar "Energisk", Sv. Telegrambyrå, Stockholm.

Skicklig lärarinna, utex. fr. högre lärarinnesem., önskar sommarkondition mot fritt vivre o. fria resor. Svar till "Lärlarinna", Uppsala Gossexpress o. Uthyrningsbyrå, Uppsala.

Ung flicka, som studerat sång å Musik. Akad. och denna vinter i Berlin, önskar som sällskap mot fritt vivre medfölja familj till badort. Är villig undervisa i sång, piano samt ackompanjera. Svar till "E. W.", Elmhult p. r.

Mot fritt vivre på landet

önskar bildad dam med flerårig undervisningsvana komma att undervisa minderåriga i vanliga skolämnen och språk eller mera försigkomna i Esperanto och kemi. Svar till "Semester 09", Dagens Nyheter's Hufvudkontor.

Ung flicka önskar plats som **Skrif- och Kartritningsbiträde**

Goda betyg kan uppvisas. Svar till "1909" A.-B. Gumælii annonsbyrå, Göteborg.

Ung, elementarbildad flicka

önskar medfölja som sällskap till badort eller landet åt dam under sommaren. Svar emotes tacksamt till "M. 18", Uppsala p. r.

Välj det bästa!

Välj det som landets **främsta vetenskapsmän rekommendera** och som allmänt efterfrågas och uppskattas! I alla hem räknas Salubrin som en **nödvändighetsartikel**, äfven om man använt det endast för ett eller annat af de ändamål, hvarför i bruksanvisningen redogöres, exempelvis mot **brännskador, kylknölar, sår, värk och svullnad**, förorsakade af yttre skador, **hosta** eller någon annan åkomma.

OBS! Om Ni vid inköp **tillser att Ni erhåller originalfabrikatet Salubrin**, kan Ni själf utspäda det på sätt, som bruksanvisningen angifver, och Ni slipper därigenom **betala det vatten**, som ingår i **underhålliga efterrapningar**, för hvilka ej sällan fordras högre pris än för samma kvantitet af originalfabrikatet.

Ung Dam

(21 år) önskar plats i bättre familj, att deltaga vid förefallande husliga göromål, äfven villig spela och läsa med barn samt biträda med skrifgöromål om så skulle erfordras. Genomgått 8-kl. läroverk och 2-årig kurs å Gtbs. Handelsinstitut. Svar emotes tacksamt till "Familjemedlem", Nordiska Annonsb., Göteborg.

Studentska

på reallinjen söker plats som informator på landet under sommaren. Vackra betyg. Referenser om så önskas. Svar till "W. E.", p. r. Göteborg.

Bildad flicka af god familj

önskar från den 1:sta eller 15:de juli plats i bättre familj som sällskap och hjälp. Van vid matlagning och husliga göromål. Äfven villig läsa och spela med mindre barn. Svar till "Familjemedlem", p. r. Ljusdal.

Plats som

Husföreståndarinna

och sällskap sökes af änkefru i ett godt hem där husmoder saknas. Bästa ref. gifves. På lön fästes ej afseende. Svar till "E. R.", Svenska Telegrambyråns Annonsafd., Stockholm.

Till den 1:ste augusti önskar 20-årig bättre flicka plats i bättre hem på landet där tillfälle gifves för såväl matlagning som andra i ett hem förefallande göromål. Är villig betala något, men önskar blifva ansedd som medlem af familjen. Svar till "20 år", Mörrum p. r. (Blekinge).

En anspråkslös flicka, kunnig i enkel matlagning och som på egen hand i två år förestått enkelt köpmanahem önskar plats i god familj, helst på landet, där det gifves tillfälle lära sig bättre matlagning, mot fritt vivre eller möjligen någon betalning. Tacksam för svar märkt "85", Edenö.

18 års bättre, anspråkslös flicka önskar med första plats som hjälp åt husmoder. Är kunnig i matlagn. och bakn. Önskas få anses som familjemedlem. Tacksam för svar till "18-åring", Kilafors p. r.

LEDIGA PLATSER.

Sjuksköterska

van vid Röntgen och annat laboratoriearbete får plats å lasarettet i Falun från den 1:sta nästkommande juli. Lön efter kompetens intill 800 kr. pr. år samt allt fritt. Ansökan insändes till d:r Åkerblom, Falun.

En något van sjuksköterska

önskas till större, naturskön landtård, för fruns skötsel. Svar med löneanspråk till "G.", tidningen Uppsalas kontor, Uppsala.

Guvernant önskas nästa hösttermin för 9-årig gosse. Svar före 1 juli till "G. C.", Ullared.

Musikalisk lärarinna, enkel och gladlynt, önskas på landet under sommaren för att undervisa 3 barn några timmar om dagen. Svar till "Töllstorp", Vinberg p. r.

Yngre Kontorsfröken

med vana vid svensk-tysk-engelsk handelskorrespondens, stenografi o. maskinskrifning får stadigvarande pl. vid större industriellt bruk, beläget invid större köping i mell. Sverige. Betygsafskr., ref. o. lönepretentioner torde insändas under adr. "A. S. 1909", Sv. Telegr.-Byr., Sthlm., f. v. b.

Kontorsplats

finnes ledig hos härvarande större firma för ung dam, fullt kunnig i tyska, helst också franska samt i stenografi och maskinskrifning och räkning. Svar med fullständiga uppgifter och rekommendationer emotes märkt "S. M. 6566" under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Karduansmakaregatan 9, Stockholm.

Skolkökslärarinna

önskas att biträda vid husmoderskurs. Svar märkt "Genast" Allm. Tidningskontoret, Gefle.

Vid större lasarett

i mellersta Sverige blifver den 1 inst. juli föreståndarinneplatsen för köksafdelningen ledig. Sökande bör hafva genomgått fackskola för huslig ekonomi eller jämförlig skola, skall vara kunnig i enklare och finare matlagning, praktisk och kompetent att sköta ett större hushåll (för c:a 180 personer). Kokerska och 4 köksjungfrur finnas. Begynnelselön 500 kr., allt fritt, eget rum.

Ansökningar med betyg, åtföljda af fotografi, sändas skyndsamt till "Föreståndarinna", under adr. S. Gumælius Annonsb., Sthlm., f. v. b.

Plats för en

Hushållerska

å lasarettet i Filipstad finnes ledig från och med den 1 juli. Ansökningar åtföljda af betyg om kompetens och god hälsa insändas till Sysslomannen. Lön 350 kr. och allt fritt.

Fotograf!

En yngre, kvinnlig fotograf, skicklig i plåttagning och kunnig i yrket, erhåller förmånlig plats i aug. om arbetsprof. betygsafskrifter och eget fotografi genast insändas till Maria Tesch, Linköping.

Kvinnlig

Korrespondent,

kunnig i tyska, engelska och franska samt villig att utföra alla i en agenturaffär förekommande skrifgöromål, erhåller förmånlig plats. Begynnelsegage 100 kr. Svar till "V. J. 476", Sv. Telegrambyrå Stockholm.

Modebyrå,

Drottninggatan 81 A, 2 tr.

Stockholm.

A. T. Brunkeb. 719. R. T. Vasa 261.

meddelar råd

vid val af damtoalletter, färger, modeller m. m., vid ordnandet af väningar, dekorering för fester m. m. Uppköper modevaror för damer i landsorten. Moderat arvode.

Fru A. Beijer, kl. 11—5.

**Deposition
&
Sparkassa**

4 1/2 %

**KÖPMANNABANKEN,
Arsenalsgatan 9,
STOCKHOLM.**

Aktiekapital 3,000,000 kr.

**SIGRID WÅGMAN
FOTOGRAFATELIER
3 UPPLANDSGATAN 3
(invid Norra Bantorget)**

Grupper i det fria. Förstoringar utföras.
Förstklassigt arbete! Amatörer undervisas!
Pris fr. **Kr. 6** pr. puss.
A. T. 83 03. Obs. **Hiss I.**

Vårda hyn!

med hygieniskt Crème "Amoureuse". Enda medel att få hvit, fraiche och elastisk hud. Borttager på kort tid näsrodnad, finnar, fräcknar, reformar, pormaskar, solbränna, rynkor, den rödaste hud blir vit, och innehåller densamma inga för huden skadliga beståndsdelar.
Tillhandahålles för 3 o. 5 kr. pr burk hos sjukgymnast Anna Willmark, Brahegatan 3, Allm. Tel. 213 23. Riks 123 10. Till landsorten mot postförskott.

**Högre Lärarinneseminariet vid
Stiftelsen Kjellbergska Flickskolan**

Med anledning af Riksdagens beslut, att Statens Högre Lärarinneseminarium fortfarande skall vara treårigt, kommer det med Kjellbergska Flickskolan förenade Seminariet att omorganiseras till ett treårigt Högre Lärarinneseminarium.

Till inträde i afdelning I berättigar fullständigt afgangsbetyg från 8-klassig flickskola eller genom inträdesexamen styrkta motsvarande kunskaper. Studentkor kunna vinna inträde i Seminariets näst högsta afdelning.

Ansökningar, åtföljda af betygsafskrifter, frejde- och läkarebetyg, torde före 1 sept. insändas till Seminariets föreståndarinna, Södra Vägen 23, Göteborg.

Göteborg den 1 juni 1909.
(Nord. AB. 40674)

STYRELSEN.

**Privata högre lärarinneseminarier
i Lund.**

Läroanstaltens uppgift: att utbilda lärarinnor för de högre flickskolorna, samskolorna och hemmen. Kursen treårig. Inträdesfordringar: 1) att ha fyllt eller under kalenderåret fylla 18 år; 2) kunskaper, motsvarande minst kurserna i en 8-klassig flickskola. För hvarje särskildt fall förbehåller sig styrelsen rätt att afgöra om inträdesexamen fordras eller ej. **Afgangsbetyg från seminarier medför samma rättigheter och förmåner som afgangsbetyg från Kungl. Högre Lärarinneseminarier** (med undantag af rätt att söka tjänst vid folkskoleseminarium, i hvilket afseende Kungl. Maj:ts beslut ännu icke föreligger).

Ansökan om inträde inlämnas till styrelsen före 10 juni. Prospekt och närmare upplysningar genom föreståndarinnan fr. **Marie-Louise Lundström.**

LB 9498

STYRELSEN.

**Hemskolan Benninge
Strängnäs.**

Undervisning i allt till ett hems vård nödvändigt. 5 mån. kurs. Härligt läge. 3:de kursen 20 juli --20 dec. 1909.

Vidare upplysningar, prospekt och referenser lämnas af

Fröken Eva Sack,
adress som ofvan.

Bomullsklädnings i afpassade bitar, 8 mtr. äkta färg, vackra randiga eller rutiga mönster, erhålles till 2,85 st., d:o bättre qualite, extra fina mönster till 3,20 st. Otto Oskarson, Gamla Kungsholmsbrog. 23 A, Stockholm.

**Rodenstamska
Slöjd- och Hushållsskolan**
Hudiksvall.

Husmoderskurs. Skolkökslärarinnekurs. Slöjdlärarinnekurs. Hemslojds- och Växtfärgningskurs.

Hygieniska Skodon

tillverkas för Herrar, Damer o. Barn.

OBS! Prisbelönda af Dräkt-Reformföreningen.

Skodon tillverkas äfven efter modern fason.

Allt arbete utföres noggrant och af bästa material.

P. Gust. Pettersson.
52 Drottninggatan 52.

För kapitalister, särskildt fruntimmer, har det länge varit ett önskningsmål att kunna öfverlämna vården af sina värdepapper och skötseln af sina affärer åt någon person eller institution, som med absolut säkerhet förenade punktlighet och noggrannhet i utförandet af det anförtrodda uppdraget äfvensom prisbillighet. En sådan institution är

**Stockholms Enskilda Banks Notariatafdelning
(Lilla Nygatan 27, expeditionstid 10-4),**

som under garanti af **Stockholms Enskilda Bank** åtager sig vård och förvaltning af enskilda personers och kassors värdepapper.

Exempel 1. Om en person hos Notariatafdelningen deponerar obligationer, inkasserar Notariatafdelningen vid förfallotiderna kuponger och tillhandahåller deponenten influtna medel. Vidare efterser Notariatafdelningen utlottningar af obligationer och underrättar deponenten i god tid, ifall en denne tillhörig obligation blifvit utlottad, samt lämnar förslag till ny placering af det ledigblifna kapitalet.

Exempel 2. Om inteckningar deponeras hos Notariatafdelningen, underrättar Notariatafdelningen därom att räntorna å inteckningarna skola till afdelningen inbetalas, hvarefter de medel, som inflyta, till deponenten redovisas. Vidare tillser Notariatafdelningen, att inteckningarna blifva i vederbörlig tid förnyade. Om en hos afdelningen deponerad inteckning genom underlåten förnyelse skulle förfalla, ersätter **Stockholms Enskilda Bank** därigenom uppkommen skada.

Förvaringsafgift: 50 öre för år per 1,000 kronor af depositionens värde, dock ej under två kronor.

Fem praktiska äfventyrsböcker för barn och ungdom.

Tsarens kurir. Berättelse för barn och ungdom. Fritt efter Jules Verne af **Alfred Smedberg.** 352 sidor med 47 illustrationer af **Karl Aspelin.** Kartonnerad. Pris 75 öre.

Parzival. En riddarsaga från medeltiden. Bearbetning af **Hugo Gyllander.** 259 sidor. Med 45 illustrationer af **Ingeborg Uddén.** Kartonnerad. Pris 75 öre.

Sagogrottan i Sagoskogen. En samling sagor af **Harald Östenson.** 303 sid., 50 illustrationer. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Den hemlighetsfulla ön. Berättelse för barn och ungdom. Fritt efter Jules Verne af **Alfred Smedberg.** 312 sidor, 44 illustrationer af **Brita Ellström.** Kartonnerad. Pris 75 öre.

Hjälten bland hjältar skildrade för barn och ungdom af **Marie Louise Charles G. Gordons lif och stordåd,** **ise Gagner.** 304 sidor, 33 illustrationer af **Edv. Berggren.** Kartonnerad. Pris 75 öre.

Erhålles i hvarje bokhandel eller direkt från **Folkskolans Barntidnings Förlag, Stockholm.** (Stina Quint.)

Innehållsförteckning.

Dagens nummer innehåller:

Rösträttsmötet i Stockholm.

Hvarför jag är med i den "borgerliga" rösträttsrörelsen.

Af *Ester Brisman.*

Kortbref från Köpenhamn. Af *St. Grave.*

Kvinnliga yrkesidkare i Göteborg. III. Svea Brunius. Af *Maria Holmström.*

Ett sommarminne. Af *Eea.*

Till våra svenska rösträttsföreningar. Af *Sigrid Hofrén.*

Ordförande i lokalafdelningar af F. K. P. R.

Christina Nilsson: Skiljas. Alize Zimmern: Women's suffrage in many lands. Rec. af *E. K-n.*

Program för sommarkurserna i Uppsala.

Notiser.

Föreningsmeddelanden.

Prenumeration å Dagny sker å närmaste postanstalt eller bokhandel.